

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

УПУТСТВО
О СПРОВОЂЕЊУ НАДЗОРА НАД РАДОМ СУБЈЕКТА КОЈИ
ПРУЖАЈУ УСЛУГЕ У ОБЛАСТИ РЕВИЗИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВА

Бања Лука, децембар 2024. године

На основу члана 63. ст. 1 и 4. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), а у вези са чл. 51. и чл. 51а. став 8. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 78/20), министар финансија д о н о с и

УПУТСТВО
О СПРОВОЂЕЊУ НАДЗОРА НАД РАДОМ СУБЈЕКТА КОЈИ ПРУЖАЈУ
УСЛУГЕ У ОБЛАСТИ РЕВИЗИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВА

1. Овим упутством уређују се поступци и начин спровођења надзора над радом субјеката који пружају услуге у области ревизије и рачуноводства (у даљем тексту: субјекти надзора) ради провјере да ли се њихове активности повезане са пружањем рачуноводствених и ревизорских услуга, као и активности од значаја за организацију и функционисање система књиговодства и рачуноводства, припрему и презентацију финансијских извјештаја, обављају у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске (у даљем тексту: Закон) и другим релевантним законима и подзаконским прописима.
2. Надзор над радом субјеката надзора врши Министарство финансија Републике Српске (у даљем тексту: Министарство).
3. Циљ спровођења поступка надзора је плански спроведена и континуирана провјера законитости, исправности и организованости рада субјеката надзора, у складу са законским овлашћењима.
4. Надзор је поступак провјере и утврђивања законитости и правилности рада субјеката надзора ради провјере да ли су њихове активности повезане са пружањем рачуноводствених и ревизорских услуга, као и активности од значаја за организацију и функционисање система књиговодства и рачуноводства, припрему и презентацију финансијских извјештаја, обављају у складу са Законом и другим релевантним законима и подзаконским прописима донесеним на основу тих закона, као и осталом релевантном регулативом.
5. Поступак надзора над радом субјеката надзора обављају овлашћена лица Министарства (у даљем тексту: овлашћена лица Министарства) по посебном овлашћењу министра за вођење поступка и доношење рјешења, а која су независна у односу на субјекте надзора.
6. Овлашћена лица Министарства укључена у поступак надзора над радом субјеката надзора не могу обављати надзор и контролне поступке, и бити укључена у надзор и контролне поступке код субјеката надзора, код којих су најмање годину дана прије

почетка поступка надзора над радом били у радном односу или другом облику повезаности са тим субјектом надзора, као и да нису у сукобу интереса са субјектом надзора које је предмет поступка надзора.

7. Надзор над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга врши се ради провјере испуњености услова прописаних Законом.
8. Надзор над радом привредног друштва за ревизију и овлашћених ревизора обухвата испитивање и провјеру примјене Закона, примјене прописа из области рачуноводства и ревизије, који се у складу са Законом примјењују у Републици Српској, и примјене интерних правила за осигурање система контроле.
9. Поступак надзора над радом привредних друштава за ревизију, прописан овим упутством, сходно се примјењује у надзору над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга.
10. Спровођење надзора над радом привредног друштва за ревизију обезбјеђује се:
 - 1) праћењем, прикупљањем и провјером документације која се доставља Министарству;
 - 2) обављањем контролних поступака над радом друштва за ревизију;
 - 3) изрицањем мјера у поступку надзора, у складу са Законом.
11. Контролни поступци над радом привредног друштва за ревизију представљају скуп радњи којима Министарство провјерава законитост и правилност испуњавања прописаних обавеза при вршењу услуга ревизије, а посебно:
 - 1) преглед интерног система контроле квалитета,
 - 2) провјеру независности привредног друштва за ревизију и овлашћеног ревизора у односу на клијенте ревизије,
 - 3) провјеру усклађености процеса ревизије са Међународним стандардима ревизије,
 - 4) надзор над радом овлашћених ревизора друштва,
 - 5) друга питања од значаја за поступак надзора.
12. Надзор над радом овлашћених ревизора обавља се на начин да се прегледа цјелокупна радна документација о обављеној ревизији код најмање једног ревизорског ангажмана.
13. Овлашћена лица Министарства приликом обављања поступка надзора над радом привредног друштва за ревизију имају право да:
 - 1) Захтијевају да законски заступник привредног друштва за ревизију или лице које оно овласти, присуствује поступку надзора;
 - 2) Остваре увид у податке и документацију у вези са предметом надзора, као и друге податке који су битни за свеобухватни поступак надзора над радом;

- 3) Захтијевају од привредног друштва за ревизију да достави документацију, евиденције или изводе из база података о свом пословању, те пружи друге информације у вези са спровођењем поступка надзора над радом;
- 4) Захтијевају од привредног друштва за ревизију стављање на увид политика и процедура за успостављање система контроле квалитета и мониторинга, као и доказе о успостављеним интерним контролама, укључујући и интерне контроле имплементирание кроз апликативна рјешења која привредно друштво за ревизију користи током провођења ангажмана, уколико постоје;
- 5) Приступе просторијама гдје се налазе или би се могла налазити документација, подаци или други предмети који се односе на предмет надзора, те да остваре увид и прегледају ту документацију, податке и предмете;
- 6) Приступе и изврше увид у апликативно рјешење, базе података које је креирало привредно друштво за ревизију и/или базе података које је привредно друштво за ревизију добило од треће стране као подлогу за своју радну документацију;
- 7) Привремено изузму документа, копирају базе података или предмете који могу послужити као докази у поступку утврђивања основа сумње да је почињено кривично дјело или прекршај у области надзора, те у прописаном року обавијесте надлежни орган овлашћен за даље поступање;
- 8) Утврђују чињенице и околности о почињеном прекршају из области надзора и контроле и покрећу прекршајни поступак у складу са Законом о прекршајима Републике Српске, те ако приликом надзора утврде да постоје основи сумње да је учињено кривично дјело или кршење законских и пратећих аката, обавјештавају надлежно тужилаштво или друга релевантна тијела;
- 9) Захтијевају достављање података и информација од других органа и организација у Републици Српској о којима они воде службену евиденцију, а који су од значаја за вођење поступка надзора над радом привредног друштва за ревизију,
- 10) Захтијевају достављање података и информација од других органа и организација на територији БиХ о којима они воде службену евиденцију, а који су од значаја за вођење поступка надзора привредног друштва за ревизију;
- 11) Захтијевају од привредног друштва за ревизију достављање и других ревизорских ангажмана или ангажовања овлашћеног ревизора, и чланова тимова на другим ангажманима, додатну документацију и/или информације, не ограничавајући се искључиво на ревизорске ангажмане, уколико су у току поступка надзора утврдили да су наведени подаци неопходни како би се утврдиле све чињенице и околности које су од важности за доношење законитог и правилног управног акта;
- 12) Захтијевају достављање прегледа планираних и утрошених сати овлашћених ревизора и чланова ревизорског тима за све ревизорске ангажмане за које је закључен уговор о ревизији.

14. Привредно друштво за ревизију у току спровођења поступка надзора над радом обавезно је:

- 1) Обезбиједити присуство законског заступника или лица које оно овласти у поступку надзора;
- 2) Омогућити неометан и слободан рад овлашћених лица Министарства у обављању поступка надзора над радом привредног друштва за ревизију;
- 3) Омогућити овлашћеним лицима Министарства приступ и увид у документацију, базе података, евиденције или изводе из база података о својим активностима, те пружити друге информације у вези са спровођењем поступка надзора као и све друге податке, документацију и/или информације за које је у току поступка надзора утврђено да су неопходне како би се утврдиле све чињенице и околности које су од важности за доношење законитог и правилног управног акта;
- 4) Поступити по налозима и актима овлашћених лица Министарства у току поступка надзора, у складу са законским овлашћењима.

15. Овлашћена лица Министарства спроводе поступак надзора и контролних поступака над радом привредног друштва за ревизију са циљем утврђивања чињеница од посебног значаја за рад привредног друштва за ревизију, као што су:

- 1) Усклађеност акта о оснивању са Законом;
- 2) Подаци о броју овлашћених ревизора у радном односу на неодређено вријеме и других запослених лица, као и података о ангажованим овлашћеним ревизорима по другим основама;
- 3) Подаци о другим ангажованим лицима, њиховим стручним квалификацијама и етичкој подобности;
- 4) Подаци о броју закључених уговора о ревизији у дијелу обавезних елемената које исти треба да садрже у складу са Законом;
- 5) Усклађеност броја закључених уговора о ревизији са одредбом члана 31. Закона;
- 6) Осигурање од ризика одговорности за штету коју може да проузрокује приликом обављања дјелатности за коју је регистровано;
- 7) Примјена прописа из области ревизије приликом обављања регистроване дјелатности;
- 8) Примјена интерних правила за осигурање система контроле квалитета у извршењу уговорених послова ревизије, са посебним освртом на чињеницу да ли одређено лице посједује одговарајуће стручне квалификације за контролу квалитета ангажмана, и да ли је преглед квалитета извршен прије издавања извјештаја;
- 9) Обезбјеђење накнадног мониторинга, односно инспекција над политикама које се односе на спровођење система контроле квалитета, и

- 10) Других чињеница од значаја за законитост и исправност рада привредног друштва за ревизију.
16. Овлашћена лица Министарства приликом спровођења поступка надзора над радом привредних друштава за ревизију, контролишу примјену интерних правила за осигурање система контроле квалитета.
17. За потребе спровођења надзора, друштва за ревизију дужна су да, најкасније до 30. септембра текуће године за претходну, Министарству доставе попуњен Годишњи упитник за друштва за ревизију, који се налази у Прилогу 1 и који је саставни дио овог упутства.
18. Као докази у поступку надзора могу се употрејевити документација, информације, базе података, евиденције или изводи из база података о активностима привредног друштва за ревизију, те сви други подаци прикупљени од привредног друштва за ревизију или трећих лица, искази свједока, налаз и мишљење вјештака, мишљење специјалисте и свако друго средство којим се чињенице могу утврдити.
19. Овлашћена лица Министарства, надзор над радом субјекта надзора обављају канцеларијским или теренским приступом.
20. Надзор над радом субјекта надзора овлашћена лица Министарства обављају на сљедеће начине:
- 1) спровођењем континуираног надзора, канцеларијским приступом. Континирани надзор се проводи анализом документације.
 - 2) спровођењем редовног надзора у складу са годишњим планом редовног надзора – канцеларијским и теренским приступом. Редован надзор се проводи свеобухватном методом или методом прегледа,
 - 3) спровођењем ванредног надзора – канцеларијским и теренским приступом. Ванредни надзор се проводи свеобухватном методом или методом прегледа.
21. Министарство обавља континуирани надзор над субјектима надзора кроз поступак праћења, прикупљања и провјере документације коју су субјекти надзора дужни да достављају Министарству у складу са одредбама Закона, као и праћењем и анализом јавно презентованих регистара, извјештаја, докумената субјеката надзора и/или других докумената која субјекти надзора достављају на захтјев Министарства, а у вези са вршењем континуираног надзора.
22. Континуирани надзор врше овлашћена лица Министарства у просторијама Министарства.

23. Овлашћена лица Министарства током континуираног надзора над радом привредног друштва за ревизију, провјеравају:

- 1) Да ли су тражени подаци и документација достављени у Законом прописаном року;
- 2) Да ли су подаци и документација о промјенама уписа у одговарајућим регистрима које води Министарство, достављени у Законом прописаним роковима;
- 3) Постоји ли усклађеност достављене документације са Законом, и другим релевантним прописима;
- 4) Постоји ли усклађеност званичних информација из регистара доступних Министарству са информацијама из база податка привредног друштва за ревизију или трећих лица са којим привредно друштво за ревизију има закључен уговор о ангажовању;
- 5) Да ли друштво за ревизију има у радном односу Законом прописан број овлашћених ревизора;
- 6) Да ли друштво за ревизију има у радном односу адекватне ревизорске тимове (осим овлашћених ревизора) како би осигурало квалитет ангажмана;
- 7) Да ли је друштво за ревизију осигурано од ризика за евентуалну штету коју може проузроковати у обављању регистроване дјелатности, у складу са одредбама Закона;
- 8) Да ли је друштво за ревизију, које обавља ревизију субјеката од јавног интереса, благовремено објавило извјештај о транспарентности, и
- 9) Друга питања од значаја за поступак надзора.

24. Уколико овлашћена лица Министарства приликом вршења континуираног надзора над радом субјеката надзора констатују одређене недостатке и/или неправилности у раду субјеката надзора доставиће истом Препоруке за отклањање утврђених недостатака и неправилности.

25. У Препоруци се таксативно наводе констатоване неправилности и недостаци утврђени у поступку континуираног надзора, рокови за њихово отклањање, који не могу бити краћи од 60 дана од дана достављања Препоруке, као и позив субјекту надзора да их благовремено отклони.

26. Уколико овлашћена лица Министарства у поновном поступку континуираног надзора над радом субјеката надзора утврде да дјелимично или потпуно нису отклоњени констатовани недостаци и неправилности, у роковима дефинисаним Препоруком, о томе ће обавијестити Савјет за рачуноводство и ревизију Републике Српске достављањем записника.

27. Министарство обавља редован поступак надзора над радом субјеката надзора, у складу са Годишњим планом редовног надзора којег доноси министар финансија уз претходно достављање на разматрање Савјету за рачуноводство и ревизију Републике Српске.
28. Редован надзор над радом субјеката надзора Министарство обавља најмање једном у шест година, односно најмање једном у три године, уколико је ријеч о друштвима за ревизију која спроводе ревизију субјеката од јавног интереса.
29. Припрема Годишњег плана редовног надзора врши се у складу са тачком 26. овог упутства.
30. У току израде Годишњег плана редовног надзора над радом привредног друштва за ревизију узимају се у обзир сљедећи критеријуми:
- 1) обавезност надзора и контроле прописана Законом,
 - 2) равноправна заступљеност у односу на сједиште привредног друштва за ревизију,
 - 3) број уговорених ревизорских ангажмана,
 - 4) број запослених овлашћених ревизора,
 - 5) неправилности установљене у току надзора друштва за ревизију,
 - 6) сазнања о учињеним неправилностима стечена из других извора,
 - 7) укупни приходи друштва остварени по основу пружања услуга ревизије, а на основу података из Годишњег упитника који се налази у Прилогу 1. овог упутства,
 - 8) број уговорених ангажмана која се односе на ревизију финансијских извјештаја правних лица чијим се хартијама од вриједности тргује на организованом тржишту,
 - 9) број уговорених ангажмана која се односе на ревизију финансијских извјештаја правних лица која се сврставају у финансијске институције,
 - 10) репутациони ризик друштва за ревизију, или друштва са којим ревизорско друштво има закључен уговор о ангажману.
31. Одабир привредних друштва за ревизију приликом сачињавања Годишњег плана редовног надзора врши се у складу са критеријумима из т. 30. овог упутства.
32. Изузетно од т. 30, а на основу проведене анализе Министарства и/или у складу са тренутним потребама за спровођење поступка надзора и контроле над пословањем и радом привредних друштва за ревизију, одабир дијела привредних друштва за ревизију приликом сачињавања Годишњег плана редовног надзора може бити вршен по основу професионалне процјене овлашћених лица Министарства.

33. Одабир појединачних ангажмана у оквиру привредног друштва за ревизију над којим се обавља надзор у оквиру Годишњег плана редовног надзора, врши се на основу следећих критеријума:
- 1) постојања уговорених ангажмана са субјектима од јавног интереса,
 - 2) величине и сложености ревидираног субјекта,
 - 3) ризика по јавни интерес,
 - 4) финансијских показатеља и аналитичког ризика,
 - 5) независности друштва за ревизију који је предмет поступка надзора у односу на ангажман и/или ротацију ревизора,
 - 6) ревизорских извјештаја (мишљења и налаза) који су издати у последње 3 године,
 - 7) промјена у кључном менаџменту или органима управљања ревидираног субјекта,
 - 8) броја утрошених сати на провођењу ревизије финансијских извјештаја,
 - 9) података и пријава из екстерних извора на евентуалне неправилности у раду привредног друштва за ревизију и
 - 10) професионалне процјене овлашћених лица Министарства.
34. Одабир појединачних ангажмана у оквиру привредног друштва за ревизију над којим се обавља надзор, у оквиру Годишњег плана редовног надзора и контроле, врши се у складу са т. 33. овог упутства.
35. Годишњи план редовног надзора за наредну годину доставља се на разматрање и усвајање Савјету за рачуноводство и ревизију Републике Српске.
36. Овлашћено лице Министарства дужно је у року од 10 дана од дана упознавања са годишњим планом редовног надзора и контроле, обавијестити министра финансија или ресорног помоћника министра, уколико се на листи субјеката надзора обухваћених Годишњим планом редовног надзора, налази субјект надзора код кога не може извршити надзор због постојања сукоба интереса, или других разлога који би могли угрозити његову независност, објективност или поштовање обавеза у складу са одредбама Закона, овог упутства или Кодексом професионалне етике.
37. Овлашћено лице Министарства које спроводи поступак редовног надзора над радом субјеката надзора, дужно је потписати изјаву о непостојању сукоба интереса између субјекта надзора, који је предмет поступка надзора, и њега, прије отпочињања поступка надзора.
38. Овлашћена лица Министарства обављају редован надзор по налогу министра.
39. Рјешење којим се налаже обављање редовног надзора потписује министар, и обавезно садржи следеће елементе:

- 1) назив привредног друштва за ревизију које је субјект надзора,
- 2) правни основ надзора,
- 3) предмет надзора,
- 4) имена овлашћених лица која треба да обаве надзор и
- 5) мјесто и вријеме обављења поступка надзора.

40. Редован надзор над радом привредних друштава за ревизију обавља се у просторијама Министарства, службеним просторијама привредног друштва за ревизију и другим просторијама за које се укаже потреба у поступку обављања редовног надзора (нпр. помоћне просторије, сервер собе, складишта привредних друштава за ревизију, просторије у закупу привредних друштава за ревизију итд.).
41. Редован надзор над радом субјеката надзора представља скуп радњи којим овлашћено лице Министарства код субјекта надзора провјерава законитост, усклађеност, организованост и правилност испуњавања прописаних обавеза приликом обављања регистроване дјелатности. Контролише се формална и материјална исправност документације, база података, као и подаци, документација и/или евиденција из база података који нису доступни Министарству приликом обављања континуираног надзора, као и вјеродостојност документације коју је субјект надзора редовно, у складу са прописима, достављао Министарству.
42. Приликом обављања редовног надзора овлашћена лица Министарства могу одређивати која документација и подаци су од приоритетног значаја за надзор и контролу, на које је потребно обратити посебну пажњу у зависности од врсте услуге коју нуди привредно друштво за ревизију, као и да врше провјеру информација које се односе на едукације које проводи професионално удружење и/или по питању интерно проведених едукација.
43. Министарство писменим путем обавјештава привредно друштво за ревизију о планираном дану започињања редовног надзора, обиму, садржају и оквирном времену трајања поступка надзора.
44. Обавјештење се доставља привредном друштву за ревизију најмање осам дана прије почетка редовног надзора, препорученом поштанском пошиљком, са повратницом, на адресу привредног друштва за ревизију.
45. Изузетно, редован надзор може започети прије или касније у односу на дан наведен у Обавјештењу, уколико привредно друштво за ревизију и овлашћена лица Министарства постигну такав договор.

46. Уколико овлашћена лица Министарства приликом обављања поступка редовног надзора, доласком на пријављену адресу привредног друштва за ревизију констатују да исто не послује на пријављеној адреси, исто ће записнички констатовати.
47. Уколико овлашћена лица Министарства доласком на адресу привредног друштва за ревизију у дан наведен у Обавјештењу не затекну законског заступника привредног друштва за ревизију, или лице које је оно овластило, одмах ће захтијевати од присутних запослених лица привредног друштва за ревизију да законског заступника, или лице које је оно овластило, обавијесте о њиховом доласку те их позову у просторије привредног друштва за ревизију ради презентовања налога, и присуствовања надзору и контроли.
48. Уколико овлашћена лица Министарства не успију ни на један од претходно наведених начина да обезбиједе присуство законског заступника привредног друштва за ревизију, или лица које је оно овластило, закључком ће поставити привременог заступника из реда запослених лица у привредном друштву за ревизију.
49. Овлашћена лица Министарства у записнику констатују све предузете мјере у циљу проналаска и достављања Обавјештења привредном друштву за ревизију уколико исто није лоцирано на пријављеној адреси, и/или уколико законски заступник, или лице које је оно овластило, није се одазвало позиву за присуство поступку надзора, те покрећу законом прописане поступке ради изрицања мјера надзора.
50. Овлашћена лица Министарства у обављању поступка редовног надзора:
- 1) идентификују привредно друштво за ревизију увидом у акта о оснивању и регистрацији,
 - 2) идентификују законског заступника друштва за ревизију увидом у општа акта друштва (статут, правилник о организацији и систематизацији и сл.) као и акта о регистрацији и
 - 3) идентификују лица у чијем присуству се врши надзор и од кога треба да траже податке и информације ради утврђивања чињеничног стања.
51. Привредно друштво за ревизију дужно је приликом спровођења поступка редовног надзора овлашћеним лицима Министарства:
- 1) Омогућити да надзор и контролу над његовим пословањем изврше у својим просторијама, или просторијама лица са којим је пословно или капитално повезано;
 - 2) Ставити на увид све релевантне доказе у вези са предметом надзора;
 - 3) На захтјев пружити неопходну техничку подршку током прегледа радне документације коју води, и обрађује у електронском облику;

- 4) Обезбиједити да у периоду у којем овлашћена лица Министарства врше надзор у просторијама привредног друштва за ревизију буду присутна лица која на њихов захтјев треба да дају изјаве, или објашњења у вези са предметом надзора;
- 5) Обезбиједити по захтјеву доступност свих чланова тима који су били ангажовани на предмету надзора у циљу информисања, појашњења радних папира, размјене информација, података или база података за извршене појединачне или групне пословне активности на предмету надзора (под наведеним се подразумева и комуникација са специјалистима у земљи или иностранству).

52. Овлашћена лица Министарства обављају поступак редовног надзора радним даном, у току радног времена, а када је то због обима и природе посла изузетно неопходно, поступак редовног надзора може се обављати након радног времена.

53. Приликом вршења редовног надзора привредног друштва за ревизију овлашћена лица Министарства посебно провјеравају:

- 1) Да ли оснивачи привредног друштва за ревизију за то испуњавају Законом прописане услове;
- 2) Да ли подаци о запосленим лиценцираним овлашћеним ревизорима у радном односу на неодређено вријеме са пуним и скраћеним радним временом, као и броју укупно ангажованих ревизора по другим основама одговарају подацима пријављеним Министарству;
- 3) Да ли се Министарству захтијевана документација и подаци достављају у Законом прописаном року;
- 4) Да ли се Министарству у Законом прописаном року достављају документација и подаци о промјенама ради уписа у одговарајуће регистре за које је надлежно Министарство;
- 5) Постоји ли усклађеност достављене документације са Законом и другим релевантним прописима;
- 6) Да ли се привредно друштво за ревизију придржава правилника или другог интерног акта којим је уређена методологија обављања услуга ревизије;
- 7) Да ли је друштво за ревизију осигурано од ризика у погледу одговорности за штету, коју може да проузрокује приликом обављања професионалне дјелатности за коју је регистровано;
- 8) Да ли се у вршењу ревизије примјењују прописи из области ревизије;
- 9) Да ли се привредна друштва за ревизију придржавају правилника, упутства и процедура за спровођење ревизије, која су дефинисана другим интерним актима, укључујући методологије и упутства за рад усвојене на нивоу групе и/или самосталног друштва;

- 10) Да ли је друштво за ревизију осигурало независност друштва, овлашћених ревизора и чланова тимова у односу на клијенте ревизије;
 - 11) Да ли је привредно друштво за ревизију осигурало интерну контролу квалитета у извршењу уговорених послова ревизије;
 - 12) Да ли је привредно друштво за ревизију које обавља ревизију субјеката од јавног интереса сачинило и благовремено објавило извјештај о транспарентности у складу са Законом;
 - 13) Да ли је привредно друштво за ревизију осигурало довољан број сати обуке (екстерно и интерно) за овлашћене ревизоре и чланове ревизорских тимова у циљу осигурања квалитета провођења ревизорског ангажмана;
 - 14) Да ли је привредно друштво за ревизију осигурало довољан број радних сати овлашћеним ревизорима и члановима ревизорских тимова за ефикасно и квалитетно провођење ревизорског ангажмана;
 - 15) Друга питања од значаја за поступак надзора и контроле.
54. Редован надзор над радом привредног привредног друштва за ревизију обухвата и надзор над радом овлашћених ревизора привредног друштва за ревизију. Избор овлашћеног ревизора, односно ревизорског ангажмана који ће бити предмет надзора врши се у складу са тачком 32. овог упутства.
55. Овлашћена лица Министарства могу у току спровођења поступка редовног надзора тражити потребна објашњења и изјаве од свих запослених, или на други начин ангажованих лица субјеката надзора. Писмена објашњења или изјаве могу се узети и од трећих лица уколико је процјена овлашћених лица Министарства да је то неопходно за спровођење поступка надзора. Све изјаве записнички се констатују.
56. Приликом спровођења надзора овлашћена лица Министарства могу захтијевати и стручну помоћ одговарајућих лица уколико је њихов ангажман неопходан .
57. Уколико овлашћена лица Министарства буду онемогућена да у току вршења надзора и контроле прегледају радну документацију, базе података и другу документацију од значаја за надзор и контролу над радом субјекта надзора, закључком налажу субјекту надзора да обезбиједи услове за несметано вршење поступка надзора, са позивом на законске прописе, и упозорењем на посљедице и санкције које могу услиједити у случају неизвршења закључком наложених радњи.
58. Подаци и чињенице о закључком издатим налозима, као и извршењу или неизвршењу наложених радњи, обавезно се уносе у записник о извршеном надзору.

59. Министарство може да врши надзор над радом привредног друштва за ревизију свеобухватном методом и методом прегледа.
60. Свеобухватна метода подразумијева провођење свих процедура које су по дубинском обухвату, сложеност и детаљност дефинисане овим упутством.
61. Метода прегледа подразумијева провођење процедура дефинисаних овим упутством с тим да су исте по свом дубинском обухвату, сложености и детаљности одређене професионалном процјеном овлашћених лица Министарства и/или значајним информацијама до којих су овлашћена лица Министарства дошла.
62. Ванредни надзор спроводи се на основу сазнања о неправилностима или по пријави о неправилном или незаконитом пословању или поступању субјекта надзора. Ванредни надзор спроводи се у складу са правилима редовног поступка контроле и надзора.
63. Након спроведеног поступка надзора над радом субјекта надзора овлашћена лица Министарства састављају записник о извршеном надзору над радом субјекта надзора у року од 7 дана од дана завршетка поступка надзора.
64. У записник се уноси име овлашћеног лица Министарства које врши надзор, назив субјекта надзора, мјесто спровођења поступка надзора, предмет надзора, присутна лица.
65. У записнику се наводе све битне информације произашле из поступка надзора укључујући све неправилности и незаконитости евентуално утврђене у поступку надзора над радом субјекта надзора.
66. Уколико субјект надзора у току поступка надзора отклони незаконитости и неправилности које су утврђене, то се уноси у записник.
67. Записник о извршеном надзору над радом субјекта надзора мора бити сачињен уредно, свака страница мора бити означена бројем, овјерена потписом овлашћеног лица Министарства. У записнику се не смије ништа брисати.
68. Записник о извршеном надзору саставља се у четири примјерка, од којих се један примјерак доставља субјекту надзора. Записник се доставља лично или поштанском пошиљком са повратницом на посљедњу познату адресу коју је субјект надзора пријавио Министарству. Записник се сматра достављеним када је уручен субјекту надзора, његовом законском заступнику, привременом заступнику или пуномоћнику.

Уколико субјект надзора или горе наведена лица одбију да потпишу или приме записник, овлашћена лица о томе сачињавају службену забиљешку.

69. Уколико се субјекту надзора у току израде записника не омогући стављање примједба на записник, тада је обавеза овлашћених лица Министарства да у записнику оставе рок за стављање писмених примједба, који може бити најдуже седам дана од дана уручења записника. У поуци за стављање примједба се наводи и пропис по коме је дозвољено стављање примједба. Ако су у примједбама на записник изнесени нови докази и чињенице због којих би требало промијенити чињенично стање утврђено у записнику или измијенити раније правне оцјене, овлашћена лица на те околности сачињавају допуну записника.
70. Записник о извршеном надзору над радом субјекта надзора, доставља се Савјету за рачуноводство и ревизију Републике Српске на разматрање и предлагање предузимања одговарајућих мјера надзора уколико је записником о извршеном надзору утврђена незаконитост и неправилност у раду субјекта надзора.
71. Мјере надзора изричу се рјешењем које се доноси на основу чињеница утврђених записником, најкасније у року од 60 дана, од дана достављања записника о извршеном надзору над субјектом надзора, а на приједлог Савјета за рачуноводство и ревизију Републике Српске.
72. Приликом доношења рјешења узимају се у обзир примједбе изнесене на записник.
73. Облик и саставни дијелови рјешења морају бити у складу са одредбама Закона о општем управном поступку.
74. Овлашћена лица Министарства рјешењем налажу отклањање утврђених незаконитости ако:
- 1) власничка структура друштва за ревизију није у складу са Законом,
 - 2) друштво за ревизију не објави извјештај о транспарентности,
 - 3) нема успостављен систем интерне контроле и
 - 4) не запошљава прописани број овлашћених ревизора.
75. Субјект надзора дужан је у року од 60 дана од дана пријема рјешења, поступити по налогу из рјешења, и доставити Министарству извјештај о предузетим мјерама са доказима о отклањању незаконитости.
76. Рјешење о отклањању незаконитости коначно је у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

77. Уколико субјект надзора у потпуности не поступи у складу са налогом из рјешења и/или у року утврђеном у рјешењу о отклањању незаконности, министар доноси рјешење о одузимању дозволе за рад субјекту надзора.
78. Рјешење о одузимању дозволе за рад субјекту надзора коначно је у управном поступку, и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.
79. Уколико се записником о извршеном надзору утврди да субјект надзора не обавља ревизију у складу са Међународним стандардима ревизије и другим прописима, министар доноси рјешење којим се субјекту надзора изриче мјера условног одузимања дозволе за рад.
80. У рјешењу о условном одузимању дозволе за рад истовремено се одређује да се изречена мјера неће извршити ако субјект надзора у периоду који је одређен рјешењем, а који не може бити дужи од двије године, не учини нову повреду Закона у поступку обављања ревизије.
81. Рјешење о условном одузимању дозволе за рад коначно је у управном поступку и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.
82. Субјекту надзора којем је изречена мјера условног одузимања дозволе за рад, одузима се дозвола за рад ако у периоду који је одређен рјешењем учини нову повреду Закона приликом обављања ревизије.
83. Рјешење о одузимању дозволе за рад доноси се одмах по утврђивању настанка нове повреде Закона приликом обављања ревизије, а најкасније у року од 8 дана од дана утврђивања настанка нове повреде Закона.
84. Рјешењем о одузимању дозволе за рад утврђује се и период у коме се субјекту надзора не може издати нова дозвола за рад, а који не може бити дужи од двије године, од дана доношења рјешења.
85. У случају да се у поступку надзора над радом овлашћеног ревизора утврде незаконности у његовом раду, министар доноси рјешење којим се могу изрећи сљедеће мјере надзора:
- 1) условно одузимање лиценце за обављање послова ревизије и
 - 2) одузимање лиценце за обављање послова ревизије.
86. Рјешење из т. 84. овог упутства је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

87. Мјера условног одузимања лиценце за обављање послова ревизије изриче се рјешењем министра финансија у случају да се у поступку надзора утврди да овлашћени ревизор не обавља ревизију у складу са Законом.
88. У рјешењу о условном одузимању лиценце овлашћеном ревизору истовремено се одређује да се изречена мјера неће извршити ако овлашћени ревизор у периоду који је одређен рјешењем, а који не може бити дужи од двије године, не учини нову повреду Закона у поступку обављања ревизије.
89. Овлашћеном ревизору којем је рјешењем изречена мјера условног одузимања лиценце, одузима се лиценца ако у периоду који је одређен рјешењем, учини нову повреду Закона приликом обављања ревизије.
90. Рјешење о одузимању лиценце доноси се одмах по утврђивању настанка нове повреде Закона приликом обављања ревизије, а најкасније у року од 8 дана, од дана утврђивања настанка нове повреде Закона.
91. Ако у поступку надзора овлашћено лице Министарства утврди чињенице и околности које указују на постојање основа сумње да је извршено кривично дјело, записник о извршеном надзору над радом субјекта надзора, заједно са прибављеним доказима без одгађања доставља надлежном тужилаштву.
92. Ако у поступку надзора овлашћена лица Министарства утврде чињенице, радње и околности које имају обиљежје кривичног дјела, или асоцирају на такво дјело, односно у вези са прањем новца или финансирањем терористичких активности, дужна су да без одлагања о томе обавијесте надлежан орган за област спречавања прања новца, и финансирања терористичких дјелатности.
93. Када се у поступку надзора утврди да је субјект надзора починио прекршај из области примјене и спровођења Закона који су предмет надзора и контроле, овлашћена лица Министарства покрећу прекршајни поступак у складу са Законом о прекршајима Републике Српске.
94. Приликом одлучивања о покретању прекршајног поступка мора се водити рачуна о одредбама прописа из Закона о прекршајима Републике Српске, којима је регулисано питање застарјелости покретања и вођења поступка.
95. Прекршајни поступак се покреће:

- 1) издавањем прекршајног налога или
 - 2) подношењем захтјева за покретање прекршајног поступка.
96. Овлашћена лица Министарства издају прекршајни налог уколико у току поступка надзора, прегледом документације, службених евиденција, просторија или на други законит начин установе да се ради о радњама које имају обиљежје прекршаја по прописима из области предмета надзора, када је одговарајућим законом или прописом одређена фиксна новчана казна, или се она може израчунати коришћењем математичке формуле, или када одлучи да изрекне минималну новчану казну, односно заштитну мјеру у најкраћем трајању одређену таквим законом или прописом.
97. Прекршајни налог се доноси у писаној форми на одговарајућем обрасцу, и мора да садржи све податке прописане Законом о прекршајима.
98. Уручење прекршајног налога врши се личним уручењем, или уручењем путем поште.
99. У случајевима када није могуће издати прекршајни налог, овлашћена лица Министарства покрећу прекршајни поступак против окривљеног подношењем захтјева за покретање прекршајног поступка, на одговарајућем обрасцу у складу са Законом о прекршајима Републике Српске.
100. Овлашћена лица Министарства воде рачуна да захтјев буде разумљив и потпун, са прецизно наведеним чињеничним описом радњи који одређује правну квалификацију прекршаја, вријеме и мјесто почињења прекршаја, и друге неопходне чињенице и доказе за одређивање прекршаја.
101. Уколико овлашћена лица Министарства у поступку надзора и контроле утврде да постоји основ сумње да је почињен прекршај прописан законом, који не спада у област која је предмет надзора, о томе доставља писмено обавјештење са доказима надлежном органу, који је овлашћени орган за покретање прекршајног поступка из те области.
102. Подаци о изреченим и предузетим управним, прекршајним и другим мјерама према субјекту надзора обавезно се ажурирају и објављују у Регистру привредних друштава за ревизију, и Регистру овлашћених ревизора, који се воде у Министарству.
103. Извјештавање у вези са спроведеним надзором у складу са прописима о рачуноводству и ревизији, и овим упутством, врши се на начин и у роковима прописаним за републичке органе управе уз претходно достављање на разматрање Савјету за рачуноводство и ревизију Републике Српске.

104. Извјештај о спроведеном надзору треба да даје сажету слику о активностима у тој области, те да омогући руководним структурама да на вријеме уоче неправилности и појаве које се дешавају у току рада. Да би извјештај био квалитетан, подаци у њему морају бити тачни, објективни, свеобухватни и упоредиви са различитим параметрима (претходни – текући период, планирано – остварено, приказ у индексним и процентуалним поенима и сл.). Управљање квалитетом садржаја извјештаја треба да омогући: реално планирање у будућем периоду, праћење планираних и остварених резултата, прегледан увид у кључне параметре у оквиру надзора, те потребне информације за кључна и одговорна лица.
105. Поступак надзора над радом привредних друштава за ревизију, прописан овим упутством, сходно се примјењује у надзору над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга.
106. За потребе спровођења надзора над радом правних лица и предузетника регистрованих за пружање рачуноводствених услуга иста су дужна да, по позиву Министарства, доставе Упитник за поступак надзора над радом правних лица и предузетника за пружање рачуноводствених услуга који се налази у Прилогу 2. који чини саставни дио овог упутства.
107. На све поступке и радње у току спровођења поступка надзора над радом субјеката надзора који нису прописани овим упутством примјењују се одредбе Закона о општем управном поступку.
108. Ступањем на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о спровођењу надзора над радом пословних субјеката који пружају услуге у области ревизије и рачуноводства („Службени гласник Републике Српске“, број 102/16).
109. Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:

МИНИСТАР

Датум: .12. 2024. године

Зора Видовић

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

РЕСОР ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ

ГОДИШЊИ УПИТНИК ЗА ДРУШТВА ЗА РЕВИЗИЈУ

за _____ годину

1. Основни подаци

1.1. Пуно пословно име друштва за ревизију	
1.2. Скраћени назив	
1.3. Сједиште друштва	
1.4. ЈИБ	
1.5. Подаци о лицу задуженом за контакт са Министарством финансија	
Име и презиме	
Функција у друштву	
Телефон	
Е-mail адреса	
1.6. Контакт подаци друштва	
Телефон	
Факс	
Интернет страница	
Е-mail адреса	
1.7. Подаци о пословним јединицама (ако је примјенљиво)	
Сједиште	
Број телефона	

1.8. Подаци о лицу овлашћеном за заступање	
<i>Име (име једног родитеља) презиме</i>	
<i>ЈМБ</i>	
<i>Адреса пребивалишта</i>	
<i>Држављанство</i>	
<i>Назив друштва у којем је запослен</i>	

1.9. Подаци о оснивачима друштва за ревизију

Физичка лица

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБ</i>	
<i>Број лиценце овлашћеног ревизора</i>	
<i>% учешћа у власништву</i>	

Правна лица

<i>Пуно пословно име друштва</i>	
<i>Сједиште</i>	
<i>% учешћа у власништву</i>	
<i>Да ли је друштво регистровано за обављање послова ревизије</i>	
<i>Назив органа који је издао дозволу за обављање послова ревизије</i>	
<i>Број и датум акта о издавању дозволе за обављање послова ревизије</i>	

- 1.10. *Да ли је дошло до промјене оснивачког акта у години извјештавања*
(ако је одговор потврдан приложити измјену и допуну акта или нови акт)

2. Улагања

- 2.1. *Да ли је друштво за ревизију власник удјела или акција другог правног лица?*
(ако је одговор потврдан попунити табелу испод)

Ред. бр.	Назив правног лица	ЈИБ	% учешћа

3. Запослена и ангажована лица

3.1.	Укупан број запослених на дан попуњавања упитника	
3.2.	Укупан број запослених на обављању послова ревизије	
3.3.	Укупан број запослених овлашћених ревизора	
3.4.	Укупан број ангажованих овлашћених ревизора	
3.5.	Број осталих ангажованих лица	

Преглед запослених и других ангажованих лица

Ред. бр.	Име и презиме	ЈМБ	Број лиценце овлашћеног ревизора	Врста послова	Врста запослења / ангажовања

4. Остварени приходи

4.1.	Датум задњих финансијских извјештаја	
4.2.	Укупно остварени приходи у посљедњим финансијским извјештајима	
	Структура остварених прихода	
	– услуге ревизије финансијских извјештаја	
	– услуге осталих ангажмана са изражавањем увјерења	
	– рачуноводствене услуге	
	– остале услуге	

Преглед клијената којима су пружане друге услуге осим ревизије

[illegible]

5. Уговорене ревизије финансијских извјештаја за ____ годину

5.1.	Укупан број закључених уговора о ревизији	
5.2.	Структура закључених уговора	
	– субјекти од јавног интереса	
	– велика правна лица обвезници ревизије	
	– друга правна лица која нису обвезници ревизије	
	– ревизија консолидованих финансијских извјештаја	
5.3.	Остали ревизорски ангажмани	
	– ревизије пројеката	
	– остали ангажмани са изражавањем увјерења	
5.4.	Раскинути уговори о ревизији и осталим ангажманима	

Подаци о раскинутим уговорима о ревизији

Ред. бр.	Назив клијента	Број уговора	Датум уговора	Година на коју се односи ревизија	Датум раскида уговора	Образложење о разлозима раскида уговора

Датум

**Име и презиме и потпис
одговорног лица**

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

РЕСОР ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ

УПИТНИК ЗА ПОСТУПАК НАДЗОРА НАД РАДОМ ПРАВНИХ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА ЗА ПРУЖАЊЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ УСЛУГА

1. Основни подаци

1.1. Пуно пословно име привредног друштва / предузетника	
1.2. Скраћени назив	
1.3. Сједиште друштва	
1.4. ЈИБ	
1.5. Контакт подаци друштва/предузетника	
Телефон	
Факс	
Интернет страница	
Е-mail адреса	
1.6. Подаци о пословним јединицама (ако је примјенљиво)	
Сједиште	
Број телефона	
1.7. Подаци о лицу овлашћеном за заступање привредног друштва	
Име (име једног родитеља) презиме	
ЈМБ	
Адреса пребивалишта	
Држављанство	

Назив друштва у ком је запослен	
---------------------------------	--

1.8. Подаци о оснивачима привредног друштва

Физичка лица

Име и презиме	
ЈМБ	
% учешћа у власништву	

Правна лица

Пуно пословно име друштва	
Сједиште	
% учешћа у власништву	

(За предузетнике у прилогу доставити фото-копију Рјешење о регистрацији оснивања предузетника)

2. Запослена лица

2.1.	Укупан број запослених на дан попуњавања упитника	
2.2.	Укупан број запослених сертификованих рачуновођа	
2.3.	Укупан број запослених сертификованих рачуноводствених техничара	

Преглед запослених лица

Ред. бр.	Име и презиме	ЈМБ	Број лиценце СР или СРТ	Врста запослења / ангажовања

(У прилогу доставити доказ о запошљавању: фото-копију уговора о раду, радне књижице и пријаве о регистрацији у Јединствени систем регистрације, контроле и наплате доприноса)

3. Остварени приходи

3.1.	Датум задњих финансијских извјештаја	
3.2.	Укупно остварени приходи у посљедњим финансијским извјештајима	
	Структура остварених прихода	
	— рачуноводствене услуге	
	— остале услуге	

Преглед клијената којима су пружане рачуноводствене услуге

Ред. бр.	Назив клијента	Величина клијента	Примијењени оквир за ФИ ¹	Да ли је извршено усаглашавање потраживања и обавеза ²	Да ли је извршен попис имовине и обавеза ³	Накнада за пружене рачуноводствене услуге ⁴

Датум

Име и презиме и потпис
одговорног лица

М.П.

¹ Односи се на примјену МСФИ и МСФИ за МСП или неки други оквир за финансијско извјештавање.

² Уколико је извршено усаглашавање потраживања и обавеза у прилогу је потребно за једног клијента доставити доказ о томе (конфирмације и сл.).

³ Уколико је извршен попис имовина и обавеза у прилогу доставити, за једног клијента, доказ о томе (пописне листе и сл.).

⁴ Накнада која је фактурисана одређеном клијенту за пружене рачуноводствене услуге на мјесечном нивоу.